

शासकीय जाहिरात वितरण धोरण
पुनर्विलोकन समिती गठित करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: जाहिरात-२०१२/प्र.क्र.२१०/३४
मंत्रालय, मादाम कामा रोड,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई- ४०० ०३२
तारीख: ०४ जुन २०१३

वाचा -

- १) शासन निर्णय क्रमांक: सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक जाहिरात २००८/३७४/प्र.क्र.३२/३४, दिनांक ६ मे, २००८
- २) संचालक (माहिती) (वृत्त व जनसंपर्क) यांचे क्रमांक जाहिरात/२०११-२०१२/पुनर्विलोकन /का.५/८८, दिनांक ७ जुलै, २०१२ चे पत्र

शासन निर्णय -

प्रचलित शासकीय जाहिरात वितरण धोरण तसेच जाहिरातीच्या दरात सुधारणा करण्यासाठी शासकीय जाहिरात धोरण पुनर्विलोकन समिती स्थापन करण्याबाबतची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार पुढीलप्रमाणे शासकीय जाहिरात वितरण धोरण पुनर्विलोकन समिती गठीत करण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.

अ) समितीची रचना:-

१) मा. श्रीमती फौजिया खान, राज्यमंत्री (माहिती व जनसंपर्क)	: अध्यक्ष
२) प्रधान सचिव (वित्त), वित्त विभाग, महाराष्ट्र शासन	: सदस्य
३) सचिव तथा महासंचालक (माहिती व जनसंपर्क)	: सदस्य
४) संचालक (माहिती) (वृत्त व जनसंपर्क)	: सदस्य सचिव

अशासकीय सदस्य ७

१) श्री.अशोक जैन, कार्यपालन संचालक, लोकमत ग्रुप नागपूर	: सदस्य
२) श्री.शैलेद अमोणकर, जाहिरात विभाग प्रमुख, सकाळ ग्रुप, पुणे	: सदस्य
३) श्री.बाळासाहेब जाधव, संपादक पुढारी, कोल्हापूर	: सदस्य
४) श्री. श्रीकृष्ण चांडक, संपादक दै. महासागर, नागपूर	: सदस्य
५) श्री.अनिल अग्रवाल, दै.मंडळ, अमरावती	: सदस्य

- ६) श्री. राहूल सुपारे, सहायक उपाध्यक्ष, (असिस्टंट व्हॉईस प्रेसिडेंट) : सदस्य
झीन्यूज, मुंबई
- ७) श्री. सर्फराज आरजू, दै.हिन्दुस्थान (उर्दू) मुंबई : सदस्य

ब) समितीची कार्यकक्षा :-

- (१) वृत्तपत्रांना लागणाऱ्या कागद, शाई व इतर पुरक सामग्री यांच्या दरात झालेली वाढ, अत्याधुनिक माहिती तंत्रज्ञानामुळे वृत्तपत्र क्षेत्रात झपाट्याने होणारा बदल यामुळे जाहिरात वितरण धोरणातील काही बाबींमध्ये बदल करण्याची आवश्यकता दिसून आल्याने मा. राज्यमंत्री (मा. व ज.) यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक ६ मे, २००८ च्या शासन निर्णयान्वये समिती स्थापन करण्यात आली होती. या समितीने जाहिरातीच्या मूळ दरामध्ये सरसकट ३० टक्के वाढ करण्याचा निर्णय घेतला. त्या संबंधीचा शासन निर्णय दिनांक ३१ ऑगस्ट, २००९ रोजी निर्गमित झाला आहे. त्यानंतर ही दरवाढ केवळ ३० टक्के न ठेवता मूळ दरावर १०० टक्के दरवाढ करण्यात यावी, अशी मागणी वारंवार होत आहे. अशी दरवाढ करणे उचित ठरेल किंवा कसे याबाबत समितीने निर्णय घेणे अपेक्षित आहे.
- (२) वृत्तपत्रांची दरवाढ/श्रेणीवाढ करताना खप हा मुख्य निकष मानून कागद खरेदी, शाई बिले, वितरण बिले आदी बाबी तपासल्या जातात. या व्यतिरिक्त काही नवे निकष समाविष्ट करण्याबाबतचा विचारविनिमय करणे.
- (३) रंगीत जाहिरातीना कृष्णधवल जाहिरातीपेक्षा ४० टक्के अधिक दर देण्यात येतो. सदरहू तरतूदीबाबत विचार विनिमय करणे.
- (४) राज्याचे शासनमान्य जाहिरात दर हे जाहिरात व दृश्य प्रसिद्धी संचालनालयाच्या धर्तीवर (डी.ए.व्ही.पी.) असावे किंवा कसे, याबाबत विचार विनिमय करणे.
- (५) वृत्तपत्रांचा “अ” किंवा “ब” वर्गात समावेश करताना त्यांची पृष्ठसंख्या फुलसाईज ८ पाने बंधनकारक करण्यात यावी किंवा कसे?
- (६) मोठ्या वृत्तपत्रांच्या अनेक आवृत्या निघतात. अशा साखळी वृत्तपत्रांना एकच समूह दर द्यावा किंवा कसे?
- (७) वृत्तपत्रांना शासनमान्य जाहिरात यादीवर घेण्याकरिता निकष ठरविण्यात यावेत. उदा. वृत्तपत्राचा खप, प्रतिज्ञापत्र, आरएनआय क्रमांक, कागद खरेदी, शाई खरेदी, वितरकाची बिले व पावत्या, सी.ए.सर्टीफिकेट, टपाल नोंदणी प्रमाणपत्र, इंटरनेट आदी कागदपत्रे तपासली जातात. या प्रक्रियेत काही बदल करण्याबाबत.
- (८) वृत्तपत्रांना शासनमान्य जाहिरात यादीवर घेणे तसेच त्यांच्या दरवाढ श्रेणीवाढ करण्याकरिता वृत्तपत्रांचे मागील १ वर्षाचे जाहिरात वितरण रजिस्टर, वृत्तपत्रांना

जाहिरातीपोटी मिळालेली रक्कम, मागील १ वर्षात वृत्तपत्रासंबंधी झालेले बँक व्यवहार व त्यांचे ताळेबंद आदी बाबी तपासण्यात याव्यात किंवा कसे याबाबत विचारविनिमय करणे.

(९) **दर्शनी जाहिरातीचे अधिकार** : मा.राज्यमंत्री (मा.व ज.) यांना रुपये १० हजार मूल्यापर्यंतचे तर महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क यांना रुपये ५ हजार मूल्यापर्यंतच्या जाहिरातीना मंजूरी देण्याचा अधिकार आहे. सदर मूल्यात वाढ करण्याचा विचार व्हावा. तसेच मा.मुख्यमंत्री, मा. राज्यमंत्री (मा. व ज.) यांचेकडे विविध प्रसंगानिमित्त वृत्तपत्र/नियतकालीकांकडून जाहिरात मंजूरीकरीता सतत मागणी करण्यात येते. अशा जाहिराती मंजूर करताना केवळ रक्कम मंजूरीच्या प्राधिकाराव्यतिरिक्त अन्य निकष (Parameters) ठरविण्यात यावे किंवा कसे याबाबत विचारविनिमय करणे.

(१०) इलेक्टॉनिक प्रसारमाध्यमांचा अलिकडच्या काळात विस्तार पाहता या माध्यमांनाही शासकीय जाहिराती वितरीत करता येईल किंवा कसे याबाबत विचारविनिमय करणे.

(११) दर्शनी जाहिराती वितरित केल्यानंतर त्याबाबतचे देयक सादर करण्याबाबतची कालमर्यादा निश्चित करणे.

(१२) राज्याचे एक घोषवाक्य निश्चित करून ते सर्व जाहिरातीमध्ये प्रसिद्ध करणे बंधनकारक करणे योग्य राहील किंवा कसे याबाबत विचारविनिमय करणे.

(१३) शासनाच्या सर्व जाहिरातीचे वितरण माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयामार्फतच वितरित करणे बंधनकारक करण्याबाबत विचारविनिमय करणे.

(१४) महामंडळे, जिल्हा परिषदा, स्थानिक स्वराज्य संस्था यांच्याकडून शासकीय जाहिरात वितरण धोरणाची काटेकोर अंमलबजावणी करण्याबाबत विचारविनिमय करणे.

(१५) केंद्र सरकार, गुजरात, बिहार, मध्य प्रदेश आदी राज्याच्या जाहिरात वितरण धोरणांचा अभ्यास करून आवश्यक ते बदल सुचविणे.

(१६) शासकीय जाहिरात वितरण धोरणाचे तसेच नियमावलीतील तरतुदींचे उल्लंघन करणाऱ्या शासकीय/निमशासकीय/महामंडळे/जिल्हा परिषद/ स्थानिक स्वराज्य संस्था आदी कार्यालयातील संबंधित दोषी अधिकारी व कर्मचारी यांच्याविरुद्ध विभागीय चौकशी व दंडात्मक कारवाईची तरतूद करण्याबाबत विचारविनिमय करणे.

(१७) उपरोक्त बाबींबरोबरच नव्याने इतर बदल सुचवावयाचे झाल्यास त्यावर स्वतंत्रा अहवाल सादर करण्यात यावा.

२. वर उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांवर ही पुनर्विलोकन समिती विचार विनिमय करून निर्णय घेईल. नियमावलीत करावयाच्या सुधारणासंदर्भात शासनास अहवाल सादर करण्यासाठी समितीच्या बैठकांचे आयोजन माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयामार्फत वेळोवेळी करण्यात येईल.

३. उपरोक्त समितीचे अशासकीय सदस्य प्रचलित नियमातील तरतूदीनुसार राज्य शासनाच्या वर्ग-१ दर्जाच्या अधिकाऱ्यांना अनुज्ञेय असलेला प्रवास भत्ता व बैठक भत्ता मिळण्यास पात्र राहतील आणि याबाबतचा खर्च त्या-त्या वर्षाच्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा. सदर समितीचा कार्यकाळ समितीचे कामकाज संपेपर्यंत राहील.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१३०६०४१४२२५२७६०७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(र.ग.सय्यद)

महाराष्ट्र शासनाचे सहसचिव

प्रत,

१. मा.मुख्यमंत्र्याचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
२. मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा.प्रधान सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
४. महालेखापाल १ (लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई
५. महालेखापाल १ (लेखापरिक्षा) मुंबई
६. अधिदान व लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
७. निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई
८. मा. सचिव (मा.व ज.) तथा महासंचालक माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई
९. संचालक (माहिती), (वृत्त व जनसंपर्क), माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई
१०. संचालक (माहिती) (प्रशासन), माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई
११. उप संचालक (लेखा), माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई
१२. लेखाधिकारी, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई
१३. उप संचालक (वृत्त), माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई

१४. समितीमधील सर्व अशासकीय सदस्य (माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयामार्फत पत्राने)
१५. वित्त विभाग/ व्यय-४, मंत्रालय, मुंबई
१६. निवड धारिका कार्यासन-३४